

I. ULUSLARARASI PSİKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

December 25-26, 2021/ Istanbul

PsikoAkademi

CONGRESS ABSTRACT BOOK

EDITORS

Kahraman GÜLER

Buse DURAN

E-ISBN: 978 - 625 - 7783 - 43 - 9

I. ULUSLARARASI PSİKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

December 25-26, 2021
Istanbul, TURKEY

CONGRESS ABSTRACT BOOK

PsikoAkademi

EDITORS

Kahraman GÜLER
Buse DURAN

I.ULUSLARARASI PSİKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE ARAŞTIRMALAR KONGRESİ ABSTRACT BOOK

PsikoAkademi

CONGRESS NAME

I.ULUSLARARASI PSİKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR
VE ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

DATE and PLACE

December 25-26, 2021
Istanbul, Turkey

ORGANIZERS

Istanbul Aydın University
5N1K Psikoakademi Psikolojik
Danışmanlık ve Eğitim Merkezi
Boğaziçi Ruh Sağlığı Derneği

President of the Organizing Committee

ASSIST. PROF. KAHRAMAN GÜLER

SCIENTIFIC COMMITTEE

Prof. Dr. Iris Tatjana Graef-Calliess	Prof. Dr. Ahmet Ertan TEZCAN	Dr. Onur Okan DEMİRCİ
Dr. Konrad LEHMANN	Doç. Dr. Ömer ŞENORMANCI	Dr. Hüseyin KAZAN
Doç. Dr. Devrim LEHMANN	Doç. Dr. Bülent Kadri GÜLTEKİN	Dr. Zeynep Gümüş DEMİR
Dr. Sara NASSERZADEH	Doç. Dr. İbrahim TAYMUR	Uzm. Klinik Psikolog Mahmut YILMAZ
Dr. Katerina Mitevaska PETRUSHEVA	Dr. Volkan DEMİR	Uzm. Klinik Psikolog Cansu Selin YURTSEVEN
Dr. Mahsa JOSTEJOUY KHOEI	Dr. Kahraman GÜLER	Doç. Dr. Yıldız BİLGE
Prof. Dr. Bruno MILLET	Dr. Serhat YÜKSEL	Uzm. Klinik Psikolog Buse DURAN
Dr. Melek KERİMOVA	Dr. Haydeh FARAJİ	Dr. Öğr. Üyesi Halime EKER
Dr. Mario CAMPANINO	Dr. Eser SAĞALTICI	Dr. Engin EKER
Doç. Dr. İmdat BAYRAMOV	Doç. Dr. Mehmet BOYACI	Doç. Dr. Metin DENİZ
Dr. Öğr. Üyesi Hasan DEMİRCİ	Öğr. Görevlisi Aylin AYDIN	Dr. Elif Duygu CINDIK
Dr. Ömer AKGÜL	Dr. Bahar AKOĞLU	Dr. Remziye KESKİN
Prof. Dr. Tahsin İLHAN	Dr. Kader BAHAYİ	Dr. Tuba ERDOĞAN
Dr. Cem KEÇE	Dr. Emel AKTAN	Dr. Aziza ALİMOVA
Dr. Öğr. Üyesi Pınar DURSUN	Dr. Bahar ESKİİLİ	Doç. Dr. Meriç BİLGİÇ
	Prof. Dr. Mehmet Zihni SUNGUR	

Congress Organizing Committee

Prof. Dr. Iris Tatjana Graef-Calliess	Prof. Dr. Ahmet Ertan TEZCAN	Dr. Onur Okan DEMİRCİ
Dr. Konrad LEHMANN	Doç. Dr. Ömer ŞENORMANCI	Dr. Hüseyin KAZAN
Doç. Dr. Devrim LEHMANN	Doç. Dr. Bülent Kadri GÜLTEKİN	Dr. Zeynep Gümüş DEMİR
Dr. Sara NASSERZADEH	Doç. Dr. İbrahim TAYMUR	Uzm. Klinik Psikolog Mahmut YILMAZ
Dr. Katerina Mitevaska PETRUSHEVA	Dr. Volkan DEMİR	Uzm. Klinik Psikolog Cansu Selin YURTSEVEN
Dr. Mahsa JOSTEJOUY KHOEI	Dr. Kahraman GÜLER	Uzm. Klinik Psikolog Buse DURAN
Prof. Dr. Bruno MILLET	Dr. Serhat YÜKSEL	Dr. Öğr. Üyesi Halime EKER
Dr. Melek KERİMOVA	Dr. Haydeh FARAJİ	Dr. Engin EKER
Dr. Mario CAMPANINO	Dr. Eser SAĞALTICI	Doç. Dr. Metin DENİZ
Doç. Dr. İmdat BAYRAMOV	Doç. Dr. Mehmet BOYACI	Dr. Elif Duygu CINDIK
Dr. Öğr. Üyesi Hasan DEMİRCİ	Dr. Yıldız BİLGE	Dr. Aziza ALİMOVA
Dr. Ömer AKGÜL	Prof. Dr. Tahsin İLHAN	Dr. Öğr. Üyesi Pınar DURSUN
Dr. Cem KEÇE		

Congress's Coordinators

Uzm. Klinik Psikolog Buse DURAN

I. ULUSLARARASI PSİKOLOJİDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE ARAŞTIRMALAR KONGRESİ

December 25-26, 2021
Istanbul, TURKEY

CONGRESS PROGRAM

Online (with Video Conference) Presentation

PsikoAkademi

Opening Speeches & Presentations

Starts at 10.00 a.m. (Turkey Local Time)

Prof. Dr. Nükhet ÇIKRIKÇI

Dr. Ogr. Üyesi Kahraman GÜLER

President of Congress

Istanbul Aydın University, Turkey

PsikoAkademi

5N
1K
PsikoAkademi

SESSION (1) - HALL (1)

TIME	AUTHORS	TOPIC TITLE
10.30 - 10.45	Lütfi Mert GÜLER Gülseren KESKİN	AFETLERİN RUHSAL ETKİSİ : COVID-19 PANDEMİSİNDE YAŞANAN KAYIPLAR VE TRAVMATİK YAS AÇISINDAN DEĞERLENDİRME
10.45 - 11.00	Tuğba KOÇKAT	“NESNE İLİŞKİLERİ KURAMI PERSPEKTİFİNDE NARSİSTİK KİŞİLİK ÖRGÜTLENMESİ: BİR OLGU SUNUMU”
11.00 - 11.15	Cansu YURTSEVEN	EMDR OLGU SUNUMU
11.15 - 11.30	Özgür TÖNBÜL Hikmet AVCI	EVLİLİKTE ALGILANAN SÜREKLİ KAYGININ BENLİĞİN FARKLILAŞMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ
11.30 - 11.45	Bahar AKOĞLU	SANAT TEMELLİ MÜDAHALE ÜZERİNE SİSTEMATİK BİR DERLEME
11.45 - 12.00	İlkay DEMİR, Esra İşmen GAZİOĞLU, Çare Sertelin MERCAN, Sinan HOPCAN, Elif POLAT, Mesut ÖZTÜRK, Didem VAROL, Yücel SOFUOĞLU,	ÖNLEME ÇALIŞMALARINDA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: İNTERNET TEMELLİ GÜVENLİ YAKIN İLİŞKİLER PROGRAMININ ÇEVİRİMİÇİ ORTAMA AKTARILMASI
12.00 - 12.15	Fatma COŞKUN Ömer Faruk AKÇA	METİLFENİDAT TEDAVİSİ SONRASI GELİŞEN DERİ YOLMA BOZUKLUĞU
12.15 - 12.30	Fatma COŞKUN Ömer Faruk AKÇA	ERGENLİK ÖNCESİ ÇOCUKTA SERTRALİN TEDAVİSİ İLE TETİKLENEN ENURESİZ
12.30 - 12.45	Emel Aner AKTAN	OLGU SUNUMU: BORDERLINE KİŞİLİK BOZUKLUĞUNDA PSİKOTİK ATAĞ
13.00 - 13.15	Mehmet Zihni SUNGUR	BERLİSİZLİKLE BAŞ ETME

5N
1K
PsikoAkademi

SESSION (1) - HALL (2)

TIME	AUTHORS	TOPIC TITLE
10.30 - 10.45	Ülgen PANUŞ Gülseren KESKİN	COVID-19 PANDEMİSİNDE HEMŞİRELERDE TÜKENMİŞLİK: RUHSAL İYİLİK HALİ VE DUYGULARIN FARKINDALIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRME
10.45 - 11.00	Nuri ERDEMİR	TÜRKİYE'DE ERGENLERDE DEPRESYON KONULU TEZLERİN CİNSİYET BAĞLAMINDA İNCELENMESİ
11.00 - 11.15	Gülsüm KIVANÇ Seçil ARICA Ayla KARACA Ece Asena TANER	THE DEVELOPMENT OF RECEPTIVE LANGUAGE IN CHILDREN WITH AND WITHOUT ATTENTION DEFICIENCY AND HYPERACTIVITY DISORDER
11.15 - 11.30	Fuat BALSAK	COVID 19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE, CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU ERGENLERİN SOSYODEMOGRAFİK AÇIDAN İNCELENMESİ
11.30 - 11.45	Elif Duygu CINDIK	ALGILANAN AYRIMCILIĞIN TÜRK GÖÇMENLERİN RUH SAĞLIĞINA ETKİLERİ: ALMANYA'DAN BİR PİLOT ÇALIŞMA
11.45 - 12.00	Melek BAŞKAYA	ERGENLERİN ALGILADIKLARI ANNE BABA TUTUMU İLE AHLAKİ OLGUNLUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
12.00 - 12.15	Hamza KARADEMİR Orkun AYDIN	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIKLARI, DEPRESYON VE DÜRTÜSELLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER
12.15 - 12.30	Pelin HAZER	TRAVMATİK KAYIP KAYIP YAŞAYAN ÇOCUK OLGUDA EMDR VE OYUN TERAPİSİNİN ENTEGRATİF KULLANIMI

SESSION (2) - HALL (1)

TIME	AUTHORS	TOPIC TITLE
3.00 - 13.15	Mustafa Burak ANIL	KAREN D. HORNEY'İN KURAMSAL ÇERÇEVESİYLE BİR GİŞE MEMURU'NUN İÇSEL ÇATIŞMALARINI ANLAMAK
3.15 - 13.30	Dilşad Yıldız MİNİKSAR	SON İKİ YILDA ÇOCUK PSİKİYATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU (DEHB) TANILI ÇOCUK VE ERGENLERİN HASTANEMİZ BÜNYESİNDE BAŞVURDUĞU DİĞER
3.30 - 13.45	Cihat ÇELİK Ayşe SEÇEN Gülşen ERDEN	ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN BENLİK SAYGILARI İLE AİLELERİNİN DUYGU SOSYALLEŞTİRME TEPKİLERİNİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
3.45 - 14.00	Cansu YURTSEVEN Kahraman GÜLER	BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ: OLGU SUNUMU

PsikoAkademi

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	1
NESNE İLİŞKİLERİ KURAMI PERSPEKTİFİNDE NARSİSTİK KİŞİLİK ÖRGÜTLENMESİ: BİR OLGU SUNUMU	5
ÖZET	5
SON İKİ YILDA ÇOCUK PSİKİYATRİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU (DEHB) TANILI ÇOCUK VE ERGENLERİN HASTANEMİZ BÜNYESİNDE BAŞVURDUĞU DİĞER BRANŞLARIN İNCELENMESİ	7
ÖZET	7
ÖZSEVERLİĞİN YANILSAMALI HALİ: NARSİZM VE ROMANTİK İLİŞKİLER ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME	9
ÖZET	9
ÖNLEME ÇALIŞMALARINDA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: İNTERNET TEMELLİ GÜVENLİ YAKIN İLİŞKİLER PROGRAMININ ÇEVİRİMİÇİ ORTAMA AKTARILMASI	12
ÖZET	13
OLGU SUNUMU: SINIRDA KİŞİLİK BOZUKLUĞUNDA PSİKOTİK ATAK.....	15
ÖZET	15
POZİTİF PSİKOLOJİ ve YAŞLILIK ÜZERİNE BİR İNCELEME	16
ÖZET	16

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN BENLİK SAYGILARI İLE AİLELERİNİN DUYGU SOSYALLEŞTİRME TEPKİLERİNİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ ...18	
ÖZET	18
THE DEVELOPMENT OF RECEPTIVE LANGUAGE IN CHILDREN WITH AND WITHOUT ATTENTION DEFICIENCY AND HYPERACTIVITY DISORDER.....	20
ABSTRACT.....	20
AFETLERİN RUHSAL ETKİSİ: COVID-19 PANDEMİSİNDE YAŞANAN KAYIPLAR VE TRAVMATİK YAS AÇISINDAN DEĞERLENDİRME	21
ÖZET	21
DEPRESYONUN PSİKODİNAMİK FORMÜLASYONU: BİR VAKA ÖRNEĞİ	22
ÖZET	22
YETİŞKİN BİREYLERDE İLK NESNE İLİŞKİLERİ VE REDDEDİLME DUYARLILIĞI	24
ÖZET	24
YURTİÇİNDEKİ ARAŞTIRMALARA GÖRE TRAVMAYA MÜDAHALEDE ETKİLİ PSİKOTERAPİ YÖNTEMLERİ.....	27
Fulya BÜYÜKBAŞOĞLU	27
ÖZET	27
SANAT TEMELLİ MÜDAHALE ÜZERİNE SİSTEMATİK BİR DERLEME	31
ÖZET	31

DUYUSAL İŞLEMLEME HASSASİYETİNİN KAYGIDAKİ YERİ	34
ÖZET	34
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GELECEK BEKLENTİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	36
ÖZET	36
ERGENLERİN ALGILADIKLARI ANNE BABA TUTUMU İLE AHLAKİ OLGUNLUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	38
ÖZET	38
SOSYAL ANKSİYETE BOZUKLUĞU KOMORBİDİTELERİ VE TEDAVİ PLANINA ETKİSİ	40
ÖZET	40
EVLİLİKTE ALGILANILAN SÜREKLİ KAYGININ BENLİĞİN FARKLILAŞMASI AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	42
ÖZET	42
GEÇMİŞTE AKRAN ZORBALIĞINA MARUZ KALMA İLE BORDERLINE KİŞİLİK BOZUKLUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DUYGUSAL ÇAĞLAYAN MODELİ YARDIMIYLA İNCELENMESİ.....	43
ÖZET	44
SOSYAL MEDYA, İNTERNET VE ONLINE ALIŞVERİŞ BAĞIMLILIKLARI İLE BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, GELİŞMELERİ KAÇIRMA KORKUSU VE DÜRTÜSELLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	45
ÖZET	45
EMDR VAKA SUNUMU	48

ÖZET	48
BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ: OLGU SUNUMU	50
ÖZET	50
KAREN D. HORNEY'İN KURAMSAL ÇERÇEVESİYLE BİR GİŞE MEMURU'NUN İÇSEL ÇATIŞMALARINI ANLAMAK	52
ÖZET	52

NESNE İLİŞKİLERİ KURAMI PERSPEKTİFİNDE NARSİSTİK KİŞİLİK ÖRGÜTLENMESİ: BİR OLGU SUNUMU

Tuğba KOÇKAT

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

tugbakockat@gmail.com / tugbakockat@aydin.edu.tr

ORCID ID: 0000-0003-2566-2556

<https://orcid.org/0000-0003-2566-2556>

ÖZET

Narsistik kişilik bozukluğu kendini eşi bulunmaz, üstün, önemli biri olduğuna dair yaygın bir duygu, beğenilme ihtiyacı ve empati yapamama ile karakterize bir bozukluktur (Cihangiroğlu ve ark., 2015) Spesifik olarak kendilik psikolojisi ve nesne ilişkileri kuramları bozukluğun gelişimindeki ruhsal aşamaların anlaşılmasına ve tedaviye yönelik tekniklerin geliştirilmesin katkıda bulunmuşlardır. İki kuramda da altı çizilen ana nokta, erken dönem yaşantılarında çocuk-ebeveyn ilişkisinde var olan yetersizlik, dengesizlik ya da bozukluğun bu kişilik bozukluğunun başlıca sebeplerinden biri olduğu yönünde belirlenmiştir. Ebeveyn bebeğin/çocuğun gelişim evresindeki ihtiyaçlarını karşılamaktan ziyade çocuğu/bebeği istismar eder. Bu koşullar altında ve bakım

verenler ile büyüme mecburiyetinde olan bir çocuk, ilkel düzeyde geliştirdiği savunma mekanizmalarını kullanarak hayatta kalma çabasına girmektedir. Yetişkinlikteki yaşamı ve çevreyle etkileşim şekli, erken dönemde çaresiz kaldığı durumlar için geliştirmiş olduğu uyum bozucu davranış ve ilkel savunma mekanizmalarından oluşmaktadır (Ozan ve ark., 2008).

Bu makale narsistik kişilik bozukluğunun gelişim süreçlerini nesne ilişkileri kuramı perspektifinden ele alınmıştır. Narsistik kişilik örgütlenmesi olduğu düşünülen vakanın formülasyonu bu bağlamda kuram çerçevesinde incelenmesi amaçlanmıştır. Danışana psikodinamik yönelimli psikoterapi uygulaması yapılmıştır. Danışana SCL-90, Beier Cümle Tamamlama Testi B Formu (Ön test-son Test) ve Narsistik Kişilik Envanteri uygulanmıştır. Araştırmada kullanılmış olan ölçme araçları terapötik sürece yönelik nicel veriler elde edilmesini sağlarken, seans görüşmeleri sürecin nitel yönünün değerlendirilmesine olanak sağlamıştır. Veriler nitel içerik analizi ışığında incelenmiştir. Sonuç olarak narsistik kişilik örgütlenmesi olduğu sonucuna varılan danışanın, terapi sürecindeki etkileşimleri ve değişimleri ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Narsizm, Narsistik Kişilik Örgütlenmesi, Nesne İlişkileri Kuramı, Olgu Sunum*

**SON İKİ YILDA ÇOCUK PSİKİYATRİ POLİKLİNİĞİNE
BAŞVURAN DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE
BOZUKLUĞU (DEHB) TANILI ÇOCUK VE
ERGENLERİN HASTANEMİZ BÜNYESİNDE
BAŞVURDUĞU DİĞER BRANŞLARIN İNCELENMESİ**

Dr. Öğr. Ü. Dilşad Yıldız MİNİKSAR

*Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatri AD., Yozgat,
Türkiye*

dr_dilsad1984@hotmail.com

Orcid ID: <https://orcid.org/0000-0002-6389-4377>

ÖZET

Çocukluk çağının en sık görülen gelişimsel bozukluklarından biri olan Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB), diğer psikiyatrik bozukluklarla yüksek birliktelik göstermekle beraber, çeşitli tıbbi sorunlarla da (alerjik ve nörolojik hastalıklar, obezite ve yeme bozuklukları, travmatik yaralanmalar, riskli cinsel davranışlar, uyku bozuklukları) birliktelik gösterir. Bu retrospektif çalışmada amacımız 2019 Ekim -2021 Ekim tarihleri arasında Yozgat Bozok Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Psikiyatri Polikliniğinde DEHB tanısı ile takip edilen çocuk ve ergenlerin tıbbi eş tanılarını incelemektir.

Anahtar Kelimeler: *Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, tıbbi eş tanılar*

ABSTRACT

Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD), one of the most common developmental disorders of childhood, is associated with other psychiatric disorders, as well as various medical problems (allergic and neurological diseases, obesity and eating disorders, traumatic injuries, risky sexual behaviors, sleep disorders) indicates coexistence. In this retrospective study, our aim is to examine the medical comorbidities of children and adolescents followed up with ADHD in the Yozgat Bozok University Faculty of Medicine Child Psychiatry Outpatient Clinic between October 2019 and October 21.

Keywords: *Attention Deficit Hyperactivity Disorder, medical comorbidities*

ÖZSEVERLİĞİN YANILSAMALI HALİ: NARSİZM VE ROMANTİK İLİŞKİLER ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME

Simay KORKMAZ

Başkent Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik

Danışmanlık Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

ORCID ID: 0000-0003-1317-9305

ÖZET

Bu makale, patolojik narsizme sahip bireylerin romantik ilişkilerindeki tutumları, davranışları, romantik partnerleriyle iletişimleri ve ilişki kalıpları ile narsizm ve psikolojik istismar arasındaki ilişkiye dair yansımaları değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Narsizm, geçmişten günümüze güncelliğini koruyan ve tarihi oldukça eski bir kavramdır. Yakın ilişkilerin odak noktasında olan bir konu olup, çağımızın sorunlarından biridir. Kişilerarası psikososyal eksiklikler ile ilişkili olan patolojik narsizmin büyüklenmeci ve kırılabilir olmak üzere iki boyutu tanımlanmış ve genel özellikleri tartışılmıştır. Romantik ilişkiler bağlamında genellikle büyüklenmeci narsizme odaklanılmıştır. Yüksek düzeyde narsizme sahip bireyler, romantik partnerlerini dışsal standartlara göre belirlemektedirler. Romantik ilişkilerinde kısa vadede olumlu, uzun vadede ise

yıkıcı tutumlara sahiptirler. Mevcut literatürlerin incelenmesinden elde edilen veriler; patolojik narsizme sahip bireylerin romantik ilişkilerinde işlev bozuklukları yaşadıklarını, romantik partnerlerini psikolojik yönden olumsuz etkilediklerini, ilişkilerini genelde öz saygılarını korumak amacıyla sürdürdüklerini ve uzun süre devam ettirmekte zorlandıklarını ve romantik ilişkilerinde cinsiyet ayrımı yapmaksızın psikolojik istismar uygulamaya yatkın olduklarını ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Narsizm, patolojik narsizm, romantik ilişkiler, psikolojik istismar

ABSTRACT

This article aims to evaluate the attitudes, behaviors, communication and relationship patterns of individuals with pathological narcissism in their romantic relationships, and the reflections on the relationship between narcissism and psychological abuse. Narcissism is a very old concept that keeps its current from past to present. It is a subject that is at the focal point of close relations and is one of the problems of our age. The topic of narcissism and romantic relationships is as old as the origin of narcissism. Two dimensions of pathological narcissism, which is associated with interpersonal psychosocial

deficits, are defined as grandiose and vulnerable, and its general characteristics are discussed. In the context of romantic relationships, the focus is generally on grandiose narcissism. Individuals with high levels of narcissism determine their romantic partners according to external standards. They have positive attitudes in the short term and destructive in the long term in their romantic relationships. The data obtained from the examination of the existing literature; It is revealed that individuals with pathological narcissism experience dysfunctions in their romantic relationships, negatively affect their romantic partners psychologically, they generally maintain their relationships in order to protect their self-esteem and have difficulty in maintaining it for a long time, and they are prone to psychological abuse in their romantic relationships regardless of gender.

Keywords: *Narcissism, pathological narcissism, romantic relationships, psychological abuse*

**ÖNLEME ÇALIŞMALARINDA GÜNCEL BİR
YAKLAŞIM: İNTERNET TEMELLİ GÜVENLİ YAKIN
İLİŞKİLER PROGRAMININ ÇEVİRİMİÇİ ORTAMA
AKTARILMASI**

**İlkay DEMİR, Esra İşmen GAZİOĞLU, Çare Sertelin MERCAN,
Sinan HOPCAN, Elif POLAT, Mesut ÖZTÜRK, Didem VAROL,
Yücel SOFUOĞLU**

*İlkay Demir, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim
Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, demiri@istanbul.edu.tr,
Orcid Id: 0000-0003-3317-2557*

*Esra İşmen Gazioğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel
Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD,
ismen@istanbul.edu.tr, Orcid Id: 0000-0002-1293-5183,*

*Çare Sertelin Mercan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel
Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD
sertelin@istanbul.edu.tr, Orcid Id: 0000-0002-5594-1196,*

*Sinan Hopcan, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim
Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ABD
sinan.hopcan@istanbul.edu.tr Orcid Id: 0000-0001-8911-3463,*

*Elif Polat, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Hasan Ali Yücel Eğitim
Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi ABD
polatelif88@gmail.com Orcid Id: 0000-0002-6086-9002*

*Mesut Öztürk, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Doktora Programı
mesut.ozturk@istanbul.edu.tr Orcid Id: 0000-0002-9273-9616*

*Didem Varol, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü,
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Doktora Programı,
ddm.varol@gmail.com, Orcid Id: 0000-0002-9950-3489*

*Yücel Sofuoğlu, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim
Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Doktora Programı
yucelsofu@gmail.com Orcid Id: 0000-0001-5707-1801*

ÖZET

Güvenli romantik ilişkilere yönelik tutum ve beceri kazandırmayı amaçlayan internet tabanlı Seven ne yapar? eğitim programı aracılığıyla, gençlere partner seçimi süreci öncesinde ve sırasında, henüz sağlıklı tutum ve davranış örüntüleri oluşmadan önce ihtiyaç duyabilecekleri bilgi ve becerilerin kazandırılması hedeflenmektedir. İnternet tabanlı eğitim programları; önleyicilik, az masraflılık, etkileşimsellik, yaygınlık ve hedef kitle açısından kolay ulaşılabilirlik gibi ihtiyaçları gidermek için en etkili yollardan birini oluşturmaktadır. Bu çalışmada Seven ne yapar? eğitim programının çevrimiçi ortama aktarılmasında kullanılan araçlar ve internet temelli psikoeğitim tekniklerinin ele alınması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, öncelikle eğitim programı modüllerinde ele alınacak olan flört şiddeti, işlevsel olmayan ilişki inançları, romantik öz-yeterlik, ilişkide karar verme ve ilişkide çatışma çözme başlıklarında programın içerik rehberi hazırlanmıştır. İçerik rehberi doğrultusunda çevrimiçi eğitim programının hazırlanmasında ise çevrimiçi psikolojik müdahale programlarında kullanılan teknikler ve ilgili yazılımlar ayrıntılı olarak taranarak gözden geçirilmiş ve program için kullanılacak yazılım ile modüllerin sunumunda kullanılacak internet tabanlı teknikler belirlenmiştir. İlk olarak, yapılan taramalar sonucunda e-öğrenmede sıklıkla

kullanılan açık kaynak kodlu yazılımların, psikoeğitim programları için de önemli avantajları olduğu ve sıklıkla kullanıldığı saptanmıştır. İnternet tabanlı ve açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemlerinden biri olan Moodle; ücretsiz olması, güvenli olması, her elektronik ortamda rahatlıkla çalıştırılabilecek sistem gereksinimlerini karşılaması, kişilerin kullanıcı profiline göre kendi istedikleri bilgileri, menüleri kaldırıp ekleyebilecekleri arayüz tasarım imkanı sunması, birden çok girdi desteği, içerik oluşturmada kullanılan farklı araçları (iSpring Suite, H5P, Content Pages gibi) desteklemesi gibi özellikleri ile programın internet ortamına aktarılmasında tercih edilmiştir. İkinci olarak, yapılan taramalar sonucunda programın internet ortamına uyarlanmasında kullanılacak teknikler belirlenmiştir. Buna göre programın sekiz modülünde ele alınacak konular; içerikle ilgili kısa video, çizim ve metne dayalı sunumlar, öz farkındalık ve ilişki farkındalığına yönelik değerlendirme sayfaları ile boşluk doldurma-eşleştirme-tamamlama gibi etkileşime dayalı etkinlikler aracılığıyla hazırlanmıştır. Diğer yandan program modüllerinde ele alınacak konular, beliren yetişkinlik dönemindeki üniversiteli bireyleri içeren farklı hikaye/senaryolar ile sunulmuş, bu şekilde program tasarımının kullanıcıları aktif katılımcılar olmaya teşvik etmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma ile güvenli yakın ilişkilere yönelik önleyici bir psiko-eğitim programının geliştirilmesinde kullanılan çevrimiçi öğrenme platformunun internet tabanlı uygulamalı teknikler ile nasıl düzenlendiği sunulurken, psikolojik müdahale ve psiko-eğitim alanında yeni ve hızla gelişmekte olan internet tabanlı psikolojik uygulamalara katkıda bulunulacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *internet tabanlı psiko-eğitim, yakın ilişkiler, çevrimiçi ilişki eğitimi*

Bu alışma TÜBİTAK-ARDEB 1001 programı kapsamında 120K134 no'lu proje ile desteklenmiştir.

OLGU SUNUMU: SINIRDA KİŞİLİK BOZUKLUĞUNDA PSİKOTİK ATAĞ

Dr. ğ. y. Emel Aner AKTAN

NiřantaŐı Üniversitesi, Psikoloji Bölümü, İstanbul, Türkiye

Orcid ID: 0002-6781-9171

ÖZET

Borderline kişilik bozukluğu (BKB) travmatik deneyimler, dürtüsellik, kişiler arası ilişkilerde sorunlar, duygu durum dalgalanmaları, kimlik çatışmaları ile karakterize bir kimliktedir. Bu makalenin konusunu oluşturan olgu B.B.; 38 yaşında, 3 ocuk annesi, ev hanımı olan kadın hasta öfke patlamaları, kendine ve çocuklarına zarar verme davranışları, intihar girişimleri ile uzun süredir boğuşmaktadır. 10 yıldır psikiyatrik tedavi gören B.B., doktorunun tavsiyesiyle 2018 yılında Aner Psikoloji'ye terapi için gelmiştir. B.B.'nin Őikayetleri göz önünde bulundurulurak SCID II uygulanmış ve sonuçlar primer BKB ve komorbid Paranoid KB'ye işaret etmiştir. SCID II görüşme bulguları, anemnez

bilgileriyle de uyumludur. B.B.yle psikodinamik psikoterapiye başlanmış ancak yedinci seansta B.B.'nin psikotik atak geçirmesi üzerine terapi süreci sonlandırılmış ve doktoruna konuyla ilgili detaylı bilgi verilmiştir.

Çalışmada BKB tanılı B.B.'nin, psikodinamik psikoterapi sürecinde dürtü sorunları, dezorganize duygular, travmatik deneyimleri, kişilik örgütlenmesi, savunma mekanizmaları, ego, psikoseksüel gelişim dönemleri içinde nesne ilişkileri ile tartışılmış, B.B.'nin psikotik atak geçirme sürecinde terapistle aktarımı ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, bazı kişilik bozukluğu olgularının terapisinde karşılaşılabilecek benzer psikotik atak durumları için deneyimlerin aktarılmasıdır.

Anahtar Sözcükler:*Olgu sunumu, akut psikotik atak, psikodinamik terapi, nesne ilişkileri borderline kişilik bozukluğu*

POZİTİF PSİKOLOJİ ve YAŞLILIK ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep GÜMÜŞ DEMİR

Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Psikoloji Bölümü

ORCID: 0000-0003-4474-4813

ÖZET

Bu çalışma yaşlı bireylerde pozitif psikoloji müdahalelerini ele alan bazı araştırmaların incelenmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda, ScienceDirect,

Ulakbilim, Dergipark ve Google Akademik gibi elektronik platformlarında 2017-2021 yılları arasında yayınlanmış olan bilimsel çalışmaların başlık, özet ve anahtar kelimelerinde; “Pozitif Psikoloji”, “Pozitif Psikoterapi” ve “Yaşlılık” kelimeleri Türkçe ve İngilizce olarak taranmış olup bu çalışmada 8 makale inceleme kapsamına alınmıştır. İncelenen çalışmalar, Pozitif Psikoloji müdahalelerinin yaşlı bireylerde mutluluğu, umutluluğu, yaşam doyumunu ve olumlu düşünmeyi artırabileceğini göstermektedir. Ayrıca Pozitif Psikoloji müdahale çalışmalarının öfke, ölüm kaygısı, intihar düşüncesi ve kaygı düzeylerini azalttığı görülmektedir. Bu bağlamda yaşlı bireylerin hayatlarını iyileştirmek amaçlı, pozitif psikoloji odaklı uygulamalar önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Pozitif psikoloji, yaşlılık, pozitif psikoterapi*

ABSTRACT

This study aims to examine some of the studies that deal with positive psychology interventions in the elderly. In this context, in the titles, abstracts and keywords of scientific studies published between 2017-2021 on electronic platforms such as ScienceDirect, Ulakbilim, Dergipark and Google Scholar; The words “Positive Psychology”, “Positive Psychotherapy” and “Old Age” were scanned in Turkish and English, and 8 articles were included in this study. The studies reviewed show that Positive Psychology interventions can increase happiness, hopefulness, life satisfaction, and positive thinking in older individuals. In addition, it is seen that Positive Psychology intervention studies reduce anger, death anxiety, suicidal ideation and anxiety levels. In this context,

positive psychology-oriented practices are important to improve the lives of elderly individuals.

Keywords: *Positive psychology, old age, positive psychotherapy*

ÖZGÜL ÖĞRENME GÜÇLÜĞÜ OLAN ÇOCUKLARIN BENLİK SAYGILARI İLE AİLELERİNİN DUYGU SOSYALLEŞTİRME TEPKİLERİNİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Cihat ÇELİK, Ayşe SEÇEN, Gülsen ERDEN

*Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Medipol Üniversitesi, Ankara, Türkiye,
cihat.celik@ankaramedipol.edu.tr*

*Uzman Psikolog, Meram İlçe Sağlık Müdürlüğü, Konya, Türkiye,
ayse_secen@hotmail.com*

Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye, erdenmgul@yahoo.com

**Bu çalışma ikinci yazarın yüksek lisans tez çalışmasının bir bölümünü
oluşturmaktadır*

ÖZET

Amaç: Öğrenme güçlüğü yaşamak çeşitli duygusal ve sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların da çocuğun gelişmekte olan benlik saygısını, psikolojik iyi oluşunu ve akran kabulünü etkilediği düşünülmektedir. Bu çalışmada; Özgül Öğrenme Güçlüğü (ÖÖG) olan çocukların benlik saygıları ile ailelerinin duygu sosyalleştirme tepkilerinin psikolojik iyi oluşu ile ilişkisi ele alınmıştır. **Yöntem:** Çalışmanın örneklemi iki gruptan oluşmaktadır. Birinci

grubu ÖÖG tanısı almış olan 119 çocuk ve ikinci grubu ise herhangi bir tanısı olmayan 121 çocuktan oluşmuştur. Çocuk katılımcılar “Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği”, “Güçler ve Güçlükler Anketi” ile değerlendirilirken, ebeveynlerden ise “Çocuğun Olumsuz Duygusuyla Başa Çıkma Ölçeği”ni doldurmaları istenmiştir. Gruplar arasındaki puan farklarını karşılaştırmak için t testi analizi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Psikolojik iyi oluşu yordayan değişkenleri belirlemek için hiyerarşik regresyon analizi yürütülmüştür.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda ÖÖG tanısı almış grubun benlik saygısı düzeyi tanı almamış gruptan anlamlı olarak düşük bulunmuştur. Öte yandan duygu sosyalleştirme tepkileri ve psikolojik iyi oluş kapsamında iki grup arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Buna göre ÖÖG olan çocukların normal gelişim gösteren çocuklara göre daha fazla duygusal sorunlar yaşadığı bulgusu ortaya çıkmıştır. ÖÖG olan çocukların psikolojik iyi oluşlarını yordayan değişkenler incelendiğinde çocukların benlik saygısının anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmüştür.

Tartışma: Sonuç olarak, ÖÖG olan çocukların, benlik saygısı ve ebeveynleri tarafından oluşturulan duygu sosyalleştirme tepkilerinin normal gelişim gösteren çocuklara göre daha sınırlı olduğu ve bunların da onların psikolojik iyi oluş hallerini olumsuz yönde etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Özgül öğrenme güçlüğü, benlik saygısı, duygu sosyalleştirme, psikolojik iyi oluş*

**THE DEVELOPMENT OF RECEPTIVE LANGUAGE IN
CHILDREN WITH AND WITHOUT ATTENTION
DEFICIENCY AND HYPERACTIVITY DISORDER**

Gülsüm Kıvanç, Seçil Arıca, Ayla Karaca, Ece Asena Taner

Prof. Dr. Cemil Taşçioğlu Hastanesi, Aile Hekimliği, Şişli/İstanbul

e-mail: gulsumkivanc.psy@gmail.com

e-mail: drsecilarica@gmail.com

e-mail: aylakaraca1@hotmail.com

e-mail: etnr92@gmail.com

ABSTRACT

This study was carried out in order to evaluate the development of receptive language in children with and without Attention Deficiency and Hyperactivity Disorder between the ages 6 to 12. Attention deficiency and Hyperactivity disorder is a psychiatric disorder that can be defined as hypermobility compared to the peers, impulsivity and attentiondeficiency. 60 children participated in the experiment. The age range of the children was from 5 years and 11 months to 12 years and 1 month. This research was conducted by applying Peabody Illustrated Word Test, General Information Form. The experiment consisted on two parts. Firstly, information about the children was collected from caregivers by given general information form. Secondly, Peabody Illustrated Word Test

was applied to the both group. The results indicated that there is no remarkable difference between the children with and without Attention Deficiency and Hyperactivity Disorder in terms of receptive language age evaluation.

Key Words: *Attention Deficiency, Hyperactivity Disorder, Receptive Language*

**AFETLERİN RUHSAL ETKİSİ: COVID-19
PANDEMİSİNDE YAŞANAN KAYIPLAR VE
TRAVMATİK YAS AÇISINDAN DEĞERLENDİRME**
Lütfi Mert GÜLER , Gülseren KESKİN

ÖZET

Afetler beklenmedik bir anda meydana gelen, imkanları yetersiz bırakan ve insanlarda travmatik etkiler yaratan olaylardır. Afetlerin insanlar üzerinde fiziksel, sosyal, ekonomik, ruhsal birçok etkisi bulunmaktadır. Covid-19 hastalığının sebep olduğu pandemi ise dünyada sonuçları inkâr edilemeyen şiddetli bir afet sayılabilir. Dünyada ve ülkemizde Covid-19 sebebiyle milyonlarca vaka tespit edilmiş ve kayıplar yaşanmıştır. Bu konuda, pandeminin etkilerini azaltmak amacıyla ülkeler sosyal hayatı kısıtlayan birtakım önlemler almıştır. Covid-19 pandemisinde insanlar hem yakınlarını

kaybetmiş hem de devam eden pandemi de uygulanan sosyal izolasyonlar sebebiyle kayıp sonucunda olağan yas süresini yaşayamamış ve ruhsal olarak etkilenmişlerdir. Bu çalışmada afetlerin ruh sağlığı üzerindeki etkisi değerlendirilerek afetler sonrasında yaşanan kayıpların travmatik yas açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Afet, Covid-19, Kayıp, Travmatik Yas, Psikososyal Girişim*

DEPRESYONUN PSİKODİNAMİK FORMÜLASYONU:

BİR VAKA ÖRNEĞİ

Nida Altun

İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji Doktora, nidaaltun@stu.aydin.edu.tr

Orcid Id: 0000-0002-5158-3205

ÖZET

Psikodinamik formülasyon, Psikoterapi vaka formülasyonları olarak değerlendirilebilir. Dinamik psikoterapi süreçlerinde danışan/hasta kendi durumunu yorumlayıp sunar, terapist bu sunumu ayrıntılı bir şekilde değerlendirip nesne ilişkilerinin düzeyini, ben'inin güçlü ve zayıf yanlarını, benlik-kaynaşmasını, düşünümsel işlevlerini, eksikliklerine karşı çatışmalarını değerlendirirken dinamik bir formülasyon terapötik sürecin planlanmasına yardımcı olur. Depresyon tanısı konulan bir danışan/hasta, dinamik bir bakış

açısı ile kavranmak isteniyorsa, danışan/hastanın depresif yakınmalarını tetikleyen olayın niteliğini ve anlamını, bireyin bilinç alanında ve bilinçdışında yer alan çatışmaları, hastalık öncesi döneme, özellikle de çocukluk dönemine ait psikolojik değişkenleri ve yatkinlik oluşmasına yardım eden olayları anlamak zorunda olduğu kabul edilir. Bu çalışmada psikodinamik görüşme tekniği ile elde edilen bilgilerden yola çıkarak depresyon tanılı olgunun, kişilik örgütlenmesi ve savunma mekanizmaları, duygu durumu, aktarım ile karşı aktarımı ve ilişkisel ya da intersubjektif aktarım durumları açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Psikodinamik formülasyon, depresyon, yorum, bilinçdışı.*

ABSTRACT

Psychodynamic formulation can be considered as Psychotherapy case formulations. In dynamic psychotherapy processes, the client/patient interprets and presents his/her own situation, the therapist evaluates this presentation in detail and evaluates the level of object relations, the strengths and weaknesses of the ego, self-fusion, reflexive functions, and conflicts against deficiencies, while a dynamic formulation helps to plan the therapeutic process. If a client/patient diagnosed with depression is to be grasped from a dynamic perspective, it is necessary to consider the nature and meaning of the event that triggers the client/patient's depressive complaints, the conflicts in the individual's conscious and unconscious, psychological variables belonging to the pre-illness period, especially childhood, and the predisposition

to formation. It is assumed that he has tounderst and the events that help. Inthisstudy, personality organization and defense mechanisms, mood, transference and counter transference, and relational or intersubjective transference of the case diagnosed with depression were explained based on the information obtained by the psychodynamic interview technique.

Key Words: *Psychodynamic formulation, depression, interpretation, unconscious*

YETİŞKİN BİREYLERDE İLK NESNE İLİŞKİLERİ VE REDDEDİLME DUYARLILIĞI

Haydeh FARAJI, ÖZLEM SUCU

*İstanbul Aydın Üniveristesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü,
İstanbul-TÜRKİYE, haydehfaraji@aydin.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-5306-
6546*

*Psk. Özlem Sucu, Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul-
TÜRKİYE, osucu@stu.okan.edu.tr, ORCID ID:0000-0002-9023-5086*

ÖZET

İlk nesne kavramı insan yavrusunun temel bakım verenlerini belirtmektedir. Nesne ilişkileri kavramı ise bireyin hem ilk nesnesinin karakteristik özelliklerine dair hem de ilk nesnesiyle kurduğu bağa dair oluşturduğu temsilleri içselleştirilmesi yoluyla hem kendi içsel dünyasını hem de dış dünyayı algılayış biçimini oluşturma sürecinin tamamını kapsayan yapıdır. Reddedilme duyarlılığı, bireyin başkalarının davranış ve sözlerini kişisel olarak

algılaması ve bunun karşısında gücenme duyması (Sarıçam, 2011), reddedilme durumuyla ya da belirsiz bir durumla karşılaşılması halinde, durumun reddedilmeyi gösterdiğine emin olma ve buna aşırı tepki göstermeyi kapsayan bir kavramdır. Reddedilme duyarlılığı olan bireyler kaygı içinde beklemekte, kaygının yarattığı aşırı uyarılmış halinde reddedilmeyi algılamaya artmış düzeyde hazır olmakta ve reddedilmeye karşı aşırı tepki göstermektedirler. İlk nesne ilişkilerini içselleştirilmesi sonucu oluşan içsel temsiller bireyin tüm yaşamı boyunca kişilerarası ilişkilerinde şablon olarak işlev görmektedir ve bu ilişkileri biçimi ve kalitesine etki etmektedir. Reddedilme duyarlılığı olan bireyin hayatı boyunca tüm ilişkilerinde reddedilmeye dair kaygılı bir bekleme içinde olması reddedilme duyarlılığını hayat boyu devam eden ve bireyin kişilerarası ilişkileri ve yaşam kalitesi üzerinde olumsuz etkiler bırakan bir süreç haline getirmektedir. Bu çalışmanın amacı ilk nesne ilişkileri dolayısıyla olduğu görülen reddedilme duyarlılığı ile ilk nesne ilişkileri arasındaki ilişkiyi, gelişimsel döneme bağlı reddedilme duyarlılığının ortadan kalkmasının ve stabil bir kendilik duygusunun oluşmasını beklediğimiz, yetişkinlik döneminde incelemektir. Bu doğrultuda belirlenmiş olan çalışmamızın temel hipotezinin, ilk nesne ilişkilerinin reddedilme duyarlılığı ile ilişkili olduğu, doğrulanmış, yabancılaşma, güvensiz bağlanma, sosyal yetersizlik, gerçeğin bozulması, algı belirsizliği, halüsinasyon ve delüzyon arttıkça reddedilme duyarlılığı da arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *ilk nesne, reddedilme duyarlılığı, gerçeği değerlendirme*

ABSTRACT

The first object concept refers to the primary caregivers of the human infant (Klein, 1975). The concept of object relations, on the other hand, is the structure that covers the entire process of creating both his own inner world and his way of perceiving the outer world, by internalizing the representations of the individual about the characteristics of his first object and the bond he has established with his first object (Calabrese et al., 2004). Rejection sensitivity is a concept that includes the individual's personal perception of the behavior and words of others and feeling offended by it (Sarıçam, 2011), being sure that the situation shows rejection in case of rejection or an ambiguous situation, and overreacting to it. Individuals with rejection sensitivity wait in anxiety, are more ready to perceive rejection in the overstimulated state of anxiety, and show an overreaction to rejection. Internal representations formed as a result of the internalization of the first object relations function as a template in the interpersonal relations of the individual throughout his life and affect the form and quality of these relations. The fact that an individual with rejection sensitivity has an anxious expectation of rejection in all his relationships throughout his life makes rejection sensitivity a lifelong process that has negative effects on the individual's interpersonal relationships and quality of life (Olsson et al. 2013). The aim of this study is to examine the relationship between rejection sensitivity, which appears to occur due to first object relations, and first object relations, in adulthood, when we expect the disappearance of rejection sensitivity due to the developmental period and the

formation of a stable sense of self. The basic hypothesis of our study, which was determined in this direction, was confirmed, that first object relations were related to rejection sensitivity, and it was observed that as alienation, insecure attachment, social inadequacy, distortion of reality, perception ambiguity, hallucination and delusion increased, rejection sensitivity increased.

Keywords: *first object, rejection sensitivity, reality assessment*

YURTİÇİNDEKİ ARAŞTIRMALARA GÖRE TRAVMAYA MÜDAHALEDE ETKİLİ PSİKOTERAPİ YÖNTEMLERİ

Fulya BÜYÜKBAŞOĞLU

İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik
Psikoloji Yüksek Lisans Programı,
fulyabuyukbasoglu@stu.aydin.edu.tr
Orcid Id: 0000-0003-1534-8053

ÖZET

Travma sonrası stres bozukluğu bireylerde derin hasarlar oluşturabilmektedir. Bu da bireylerin günlük yaşamlarını sürdürmelerinde birçok probleme neden olabilmektedir. Yapılan bu incelemede Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB) tedavisinde, Travma Odaklı Bilişsel- Davranışçı Terapi, Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR), Psikodrama ve Sanat Terapisi yöntemlerinin travmatik müdahaledeki etkilerine

bakılmaktadır. EMDR 1987 yılında Francine Shapiro tarafından TSSB tedavisinde kullanılmak hedefiyle geliştirilmiştir. EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) çift yönlü göz hareketleri aracılığıyla beynin sağ ve sol yarım kürelerini aktif hale getirerek, yeteri kadar işlenememiş ve bundan dolayı işlevsel hatıralara katılamamış travmatik yaşantıyı yeniden ve işlevsel bir biçimde işleme ile çalışılmasıdır. Sanat terapisi, sanatsal materyallerin kullanıldığı dışavurumcu bir terapi ekolüdür. Sanatla terapi müzik, dans, resim, hareket, sinema ve tiyatro gibi sanat alanındaki çalışmaları içermektedir. Psikodrama, dramatizasyondan (spontan tiyatrodan) faydalanılarak yapılan bir terapi ekolüdür. Psikodrama terapisinde, grubu oluşturan kişiler birtakım ruhsal problemlerini canlandırarak birbirleri ile etkileşime geçerler. Davranışçılık Rus fizyolog Pavlov ve klasik koşullanma ile başlamıştır. Sonrasında Skinner'ın edimsel koşullanma, pekiştirme kuramı ve davranışçı kuramı, bütün insan davranışlarını davranışçı unsurlarla açıklayacak duruma getirmiştir. Bilişsel yaklaşımı psikoterapi paradigmasına dönüştürenler ise Aaron T. Beck ve Albert Ellis'tir. Bilişsel-davranışçı terapiler, bireylerin günlük yaşamında üstesinden gelemedikleri zorluklar ve yaşam sorunları ile karşı karşıya geldiklerinde onlara yardımcı olmak için öğrenme kuramlarını uygulayan, problem odaklı, "burada ve şimdi" ile çalışan, davranışçı psikolojik danışma teorisinden temel alınarak geliştirilmiş bir tedavi modelidir. Yapılan bu çalışma ile literatürde bulunan 2010-2020 yılları arasında yapılmış araştırmaların analiz edilmesi amaçlanmaktadır. Sonuç olarak bu araştırma kapsamında 14 araştırma incelenmiştir. Travmaya müdahale yöntemlerinin kullanıldığı çalışmalara bakılmış ve travma üzerinde iyileştirici etkileri olduğu

görülmüştür. Araştırmalarda yer almayan ve yurtdışı araştırmalarda ve literatürde yer alan etkili müdahale yöntemleri ile ilgili ise araştırma ve uygulamalar gerekmektedir.

Anahtar sözcükler: *TSSB, EMDR, BDT, Psikodrama, Sanat Terapisi*

ABSTRACT

Post-traumatic stress disorder can cause deep damage to individuals. This may cause some problems for individuals to continue their daily lives. In this investigation shows that the effects of Trauma-Focused Cognitive-Behavioral Therapy, Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR), Psychodrama and Art Therapy methods in the treatment of Post Traumatic Stress Disorder (PTSD) in traumatic intervention are researched. EMDR was developed by Francine Shapiro in 1987 with the aim of being used in the treatment of PTSD. EMDR (Eye Movement Desensitization and Reprocessing) activates the right and left hemispheres of the brain through bidirectional eye movements and EMDR is the study of reprocessing the traumatic experience which has not been sufficiently processed and could not accompany functional memories in a functional way. Art therapy is an expressive therapy ecrole that uses artistic materials. Art therapy includes work in the arts, such as music, dance, painting, movement, cinema and theatre. Psychodrama is a ecrole of therapy that makes use of dramatization (spontaneous theatre). In psychodrama therapy, the people who make up the group interact

with each other by animating their many mental problems. Behaviorism began with the Russian physiologist Pavlov and classical conditioning. After that, Skinner's operant conditioning, reinforcement theory and behaviorist theory made it possible to explain all human behavior with behavioral elements. Aaron T. Beck and Albert Ellis are the ones who transformed the cognitive approach into a psychotherapy paradigm. Cognitive-behavioral therapies apply learning theories to assist individuals when they face difficulties and life problems that they cannot overcome in their daily lives. CBT is a problem-focused treatment model that works with the "here and now" and was developed based on behavioral counseling theory. With this study, it is aimed to analyze the researches which made between the years 2010-2020 in the literature. As a result, 14 studies were examined within the scope of this research. Studies which is using trauma intervention methods were examined and it was seen that they had healing effects on trauma. Research and applications are needed on effective intervention methods that are not included in the research but are included in the foreign researches and literature.

Key words: *PTSD, EMDR, CBT, Psychodrama, Art Therapy.*

SANAT TEMELLİ MÜDAHALE ÜZERİNE SİSTEMATİK BİR DERLEME

Bahar AKOĞLU

*Nişantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İstanbul,
Türkiye*

bahar.akoglu@nisantasi.edu.tr

ORCID ID: 0000-0002-1457-2531

ÖZET

Bu çalışma sanat temelli müdahale araştırmalarının sistematik derlemesini yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması sonucunda ruh sağlığı alanında sanat terapisi kullanımı üzerine birçok çalışma bulunmuştur. Bu kapsamda, ScienceDirect, Ulakbilim, Dergipark, Google Akademik ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi elektronik platformlarında 2013-2020 yılları arasında yayınlanmış olan bilimsel eserlerin başlık, özet ve anahtar kelimelerinde; “Dışavurumcu Sanat Terapisi, “Sanat terapisi”, kelimeleri Türkçe ve İngilizce olarak taranmıştır. Toplamda yaklaşık 50 makaleye ulaşılmış olup; derleme çalışmasında 10 makale yer almaktadır. Verilerin toplanmasında makalelerin özelliklerini ortaya koymak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan Araştırma Özet Formu kullanılmıştır.

Literatür taraması sanat terapisinin depresif belirtilerin, şizofrenide pozitif ve negatif belirtilerin azaltılmasında, psikolojik tedavi alanlarında yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Psikoterapi, Sanat Terapisi, İçer Atma*

ART-BASED INTERVENTION PROGRAMS: A SYSTEMATIC REVIEW

ABSTRACT

This study was carried out to make a systematic review of art-based intervention research. As a result of literature review, it has been discovered that there have been several studies on the use of art therapy in mental health. In this context the words “Expressive Art Therapy, Art Theraphy”, were screened both in Turkish and English in the titles, abstracts and keywords of scientific work published on electronic platforms ScienceDirect, Ulakbilim, Dergipark, Google Academic and Presidency of Higher Education Council Thesis Center between the years 2013-2020. A total of 50 papers were reached and the compilation study included 10 papers. In collection of the data the research abstract form which was prepared by the researcher to reveal the features of the papers were used.

Literature review shows that art therapy has been widely used to minimize the effects of depression, as well as the positive and negative symptoms of schizophrenia and in psychological treatments.

Keywords: Psychotherapy, Art Therapy, Introjection

DUYUSAL İŞLEMLEME HASSASİYETİNİN KAYGIDAKİ YERİ

Pelin SEÇGİN, Volkan KOÇ

*Lisansüstü Eğitim Enstitüsü / Klinik Psikoloji Programı, İstanbul Sabahattin
Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye; 05454559818; pelinkalafatt@gmail.com;*

ORCID: 0000-0003-1838-069X

*Edebiyat Fakültesi / Psikoloji Bölümü, İstanbul Medeniyet Üniversitesi,
İstanbul, Türkiye; 02162803333 (4155);*

volkan.koc@medeniyet.edu.tr; ORCID: 0000-0003-4218-6555

ÖZET

Bireylerin fiziksel ve sosyal çevrelerindeki içsel (açlık, ağrı vs.) ya da dışsal (parlak ışık, yüksek ses vs.) uyarınları algılama, bunları yorumlayarak tepki verme yetilerindeki duyarlılık olarak açıklanan kalıtsal bir yetişkin mizaç özelliği olan duyuusal işleme hassasiyeti, 90'lı yılların sonlarından itibaren mizaç yazınında oldukça yaygın biçimde ele alınmaktadır. Araştırmalar sonucunda negatif duygulanım, nörotisizm ve içe kapanıklık gibi kişilik özellikleriyle ve kaygı, stres ve depresyonla ilişkili olduğu gözlemlenen duyuusal duyarlılığın bireyleri kaygıya daha meyilli kıldığı da elde edilen bulgular arasında yer almaktadır. Bu kapsamdaki çalışmalar yüksek düzey duyuusal işleme hassasiyetinin yüksek kaygı ve stres düzeyi ile pozitif yönde ilişkili olduğunu göstermektedir. Biyolojik temellere dayanan bu mizaç özelliğinin kültürden kültüre dışavurumunun değişip değişmediği ve kaygı ile ilişkisinin doğası etrafıca araştırılmaya ihtiyaç duymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Duyusal İşleme Hassasiyeti, Duyusal Duyarlılık, Kaygı, Mizaç.*

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GELECEK BEKLENTİSİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Süleyman AKDEMİR

*İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ,Klinik Psikoloji
Bölümü, İstanbul, Türkiye*

E-posta: suleymanakdemir@stu.aydin.edu.tr ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3637-1888>

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Ege Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin, gelecek beklentilerinin ne düzeyde olduğunu; bu düzeyin üniversiteye giriş yılı, cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, hobi ve bölüm dışı bir yeteneğe sahip olup olmama, yabancı dil bilip bilmeme, ailenin tutumu, ağırlıklı genel not ortalaması ve ortalama aylık gelir düzeyi gibi belirleyici koşullara göre nasıl değişkenlik gösterdiğini incelemektir. Araştırmanın evrenini 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı – Bahar Yarıyılında Ege Üniversitesi'ne bağlı fakültelerde öğrenim gören 150 kişi oluşturmaktadır. Verilerin toplanması aşamasında araştırmacılar tarafından oluşturulan 12 soruluk Kişisel Bilgi Formu, Gelecek Beklentilerinin ne düzeyde olduğunu ölçmeyi amaçlayan 24 soruluk Likert tipi ölçek, 1 adet açık uçlu soru, 1 adet derecelendirme sorusu, 3 adet birden çok seçenekli soru ve 9 adet evet/hayır sorusuyla birlikte toplam 50 adet soru bulunmaktadır. *Veriler analiz edilirken frekansları alınmış, Kruskal-Wallis H ve Mann-Whitney U testlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre; Okunulan bölümden duyulan memnuniyet*

azaldıkça öğrencilerin gelecek hakkında daha endişeli hissettikleri yapılan analizler sonucunda saptanmıştır. Yabancı dili/dilleri yurtdışında yaşamaya elverişli olan öğrencilerin, gelecekte istedikleri kariyere ulaşacaklarına dair inançları daha yüksektir. Kariyer planı okuduğu bölümle paralel olan öğrencilerin gelecekte istedikleri kariyere ulaşacaklarına yönelik inançları daha fazladır. Bu veriler doğrultusunda gelecek beklentisi üzerinde belirleyiciliği en yüksek olan faktörler bölümden memnuniyet, ekonomik durum ve üniversite eğitimi görülen sene olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *gelecek, öğrenci, beklenti, üniversite*

ABSTRACT

The aim of this research is to determine the level of future expectations of students studying at Ege University by examining how this level varies according to determinative conditions such as the year of university entrance, gender, department studied, whether or not to have a hobby or non-departmental talent, whether or not to speak a foreign language, the attitude of the family, the weighted grade point average and the average monthly income level. The population of the research consists of 150 students studying at the faculties of Ege University in the 2018-2019 Academic Year - Spring Semester. During the data collection phase, there are 50 questions which consist of the 12-question Personal Information Form was created by the researchers, a 24-question Likert-type scale aiming to measure the level of

Future Expectations, 1 open-ended question, 1 rating question, 3 multiple-option questions and 9 yes/no questions. While analyzing the data, frequencies were taken and Kruskal-Wallis H and Mann-Whitney U tests were used. According to the results of the research, it was determined that the students felt more anxious about the future as the satisfaction with the department they read decreased. Students whose foreign language(s) are suitable for living abroad have a higher belief that they will reach the career they want in the future. Students whose career plan is parallel to the department they are studying are more likely to believe that they will reach the career they want in the future. In line with these data, the factors that have the highest determinant on future expectation were determined as satisfaction with the department, economic situation, and the year of university education.

Keywords: *future, student, expectation, university*

ERGENLERİN ALGILADIKLARI ANNE BABA TUTUMU İLE AHLAKİ OLGUNLUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Melek BAŞKAYA

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı ergen bireylerin aldıkları anne-baba tutumları ile ahlaki olgunluk düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Araştırmanın katılımcıları, İstanbul il sınırları içinde faaliyet gösteren bir lise kademesinden random yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmaya 115 erkek, 117 kız olmak üzere

toplam 232 lise öğrencisi katılmıştır. Araştırmanın verileri, Anne Baba Tutum Ölçeği ve Ahlaki Olgunluk Ölçeği ile toplanmıştır. Katılımcılara ilişkin bilgilere ulaşmak için hazırlanan Demografik Bilgiler Formu uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde korelasyon yöntemi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda ise, lise öğrencilerinin algıladıkları anne-baba tutumları ile ahlaki olgunluk düzeyleri üzerinde önemli faktörler olduğu ve aralarında anlamlı farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: *Ahlaki Olgunluk, Anne-Baba Tutumu, Aile.*

ABSTRACT

The purpose of this research, to search relationship between the perception of the parent attitude and level of moral maturity. The participants of the study were randomly selected from a high school operating within the provincial borders of Istanbul. A total of 232 high school students, 115 boys and 117 girls, participated in the study. The data of the study were collected with the ‘‘Parent Attitude Scale’’ and the ‘‘Moral Maturity Scale’’. Demographic Information Form was applied to obtain information about the participants. Correlation method was used in the statistical analysis of the data. As a result of the research, it was revealed that high school students' perceived parental attitudes and moral maturity levels were important factors and there were significant relationship between them.

Key words: *Family, Attitude of Parents, Moral Education, Moral Maturity.*

SOSYAL ANKSİYETE BOZUKLUĞU KOMORBİDİTELERİ VE TEDAVİ PLANINA ETKİSİ

Ecem Tuğçe TÜRKKAN

Mahmut YILMAZ

*Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Aydın Üniversitesi,
İstanbul, Türkiye*

ORCID:0000-0002-9226-2969

*Klinik Psikoloji Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Aydın Üniversitesi,
İstanbul, Türkiye*

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-9699-3785>

ÖZET

Sosyal anksiyete bozukluğu, en yaygın anksiyete bozukluklarından biridir. Bozukluk, başkaları tarafından denetlenme korkusuyla karakterize edilir ve hastalar sosyal ve performans durumlarında aşırı kaygı yaşarlar. Bu aşırı kaygı genellikle normal günlük yaşamı ciddi şekilde etkileyebilecek kaçınma davranışına yol açar. Genellikle çocukluk veya ergenlik döneminde ortaya çıkan sosyal anksiyete bozukluğu, sosyal ve kişisel ilişkilerin normal gelişim modellerini bozabilir ve genellikle sosyal veya çalışma yaşamında duygusal istikrar üzerinde uzun vadeli bir etkiye sahip olabilir. Tedavi edilmediğinde, sosyal anksiyete bozukluğunun seyri, özellikle majör depresyon veya madde kötüye kullanımı gibi komorbid durumlarla sıklıkla komplike hale gelir. Sosyal anksiyete bozukluğu ile komorbidite tanılar, psikoterapi ve psikofarmakolojinin bütünleştirilmesi, etkin tedavi sonuçlarının ortaya çıkabilmesi için önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal anksiyete bozukluğu, psikopatoloji, komorbidite, tanı*

ABSTRACT

Social anxiety disorder is one of the most common disorders. The breakdown is characterized by the fear of being examined by others, and patients have big trouble in the case of showing social performance. This huge amount of trouble generally leads to avoidance behavior that could seriously effect patients' daily lives. The social anxiety disorder surfacing commonly in childhood or adolescence period can disrupt the common models of social and personal relations, and it can have a long-range impact on emotional stability in social life and business life. When treated not, the course of social anxiety disorder often gets complicated with comorbid situations such as major depression especially and substance abuse. Social anxiety disorder and comorbid diagnoses, the integration of psychotherapy and psychopharmacology are crucial in terms of the disclosure of effective treatment results.

Key words: *Social anxiety disorder, psychopathology, comorbidity, diagnosis*

**EVLİLİKTE ALGILANILAN SÜREKLİ KAYGININ
BENLİĞİN FARKLILAŞMASI AÇISINDAN
İNCELENMESİ**

Özgür TÖNBÜL, Hikmet AVCI

ÖZET

Bu araştırmanın amacı benlik farklılaşmasının evlilikte algılanan sürekli kaygıyı yordama gücünü incelemektir. Araştırmanın örneklemini uygun örnekleme yöntemi ile seçilen 20-60 yaş aralığında 421 bireyden (309 kadın, 112 erkek) oluşmaktadır. Araştırmada örneklem grubuna Kişisel Bilgi Formu, Sürekli Kaygı Ölçeği ve Benliğin Ayrışması Ölçeği uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programıyla analiz edilmiştir. Değişkenler arasındaki ilişkileri incelemek için Pearson Korelasyon Analizi ve yordama gücünü belirlemek için Hiyerarşik Regresyon Analizi yapılmıştır. Benlik farklılaşması alt boyutlarının sürekli kaygıyı ne derecede yordadığını belirlemek için yapılan hiyerarşik regresyon analizi sonucunda modelin tümü için yordayıcı değişkenler ile yordanan değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p<.01$). Benlik farklılaşmasının tüm alt ölçeklerinin birlikte, sürekli kaygının %51.2'sinin açıklandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Evlilik, Sürekli Kaygı, Benlik Farklılaşması*

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the predictive power of self-differentiation on perceived trait anxiety in marriage. The sample of the study consists of 421

individuals (309 females, 112 males) in the 20-60 age range selected by convenient sampling method. In the study, Personal Information Form, Trait Anxiety Scale and Discrimination of Self Scale were applied to the sample group. The data obtained from the research were analyzed with the SPSS 22.0 package program. Pearson Correlation Analysis was used to examine the relationships between the variables and Hierarchical Regression Analysis was used to determine the predictive power. As a result of hierarchical regression analysis performed to determine to what extent self-differentiation sub-dimensions predict trait anxiety, a significant relationship was found between the predictor variables and the predicted variable 43ort he whole model ($p < .01$). It was determined that all subscales of self-differentiation together explained 51.2% of trait anxiety.

Keywords: *Marriage, Trait Anxiety, Differentiation of Self*

GEÇMİŞTE AKRAN ZORBALIĞINA MARUZ KALMA İLE BORDERLINE KİŞİLİK BOZUKLUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DUYGUSAL ÇAĞLAYAN MODELİ YARDIMIYLA İNCELENMESİ

Rojda ÇELİK

Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-9613-4596 E-POSTA: rojdacelik2133@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı borderline kişilik bozukluğuna etki ettiği düşünölen geçmişte akran zorbalığına maruz kalma değişkenini, duygusal çağlayan modeli yardımıyla incelemektir. Bu amaçla 18-25 yaş arasındaki katılımcılardan, Google Formlar üzerinden geçmişte maruz kaldıkları akran zorbalığı hikayelerini yazmaları ve araştırmada kullanılacak ölçekleri doldurmaları istenmiştir. Bunlar; Akran Zorbalığı Değerlendirme Ölçeği, Tekrarlayıcı Düşünme Ölçeği, Pozitif/Negatif Duygu Ölçeği, Duygu Düzenleme Güçlüğü Ölçeği, Beck Ölçeği, Borderline Kişilik Envanteri'dir. Çalışmaya toplam 216 katılımcı dahil olmuş ve doldurdıkları ölçek verileri SPSS programına girilerek analiz edilmiştir. Yapılan Pearson Correlation analizinin sonucuna göre bireylerin geçmişte akran zorbalığı hikayelerinin olup olmaması durumu ile ölçek değerşkenleri (tekrarlayıcı düşünme, negatif duygular hissetme, duygu düzenlemede güçlük, depresyon, borderline kişilik bozukluğu) arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Akran zorbalığı, borderline kişilik bozukluğu, duygusal çağlayan modeli.*

**SOSYAL MEDYA, İNTERNET VE ONLINE ALIŞVERİŞ
BAĞIMLILIKLARI İLE BEŞ FAKTÖR KİŞİLİK
ÖZELLİKLERİ, GELİŞMELERİ KAÇIRMA KORKUSU
VE DÜRTÜSELLİK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ**

Mikail ÇELİK

*İstanbul Aydın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Klinik Psikoloji
Bölümü, İstanbul, Türkiye*

E-posta: mikailcelik@stu.aydin.edu.tr ORCID; <https://orcid.org/0000-0002-8944-2328>

ÖZET

Giriş-Amaç: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinde beş faktör kişilik özelliklerinin yanında dürtüsellik, gelişmeleri kaçırma korkusu ve benlik saygısı bağımsız değişkenleri ile bağımlı değişkenler olan internet, sosyal medya, dijital oyun ve çevrimiçi alışveriş bağımlılıkları arasındaki ilişkilerin incelenmesidir.

Yöntem-Gereç: Araştırmaya farklı illerde yaşayan ve eğitime devam eden 56 erkek ve 115 kadın olmak üzere 171 öğrenci katılmıştır. Katılımcılar yaş aralığı 18-26 olan kişilerdir. Araştırmada kullanılan ölçekler; Beş Faktör Kişilik Kuramı Ölçeği (Karaman, Doğan & Çoban, 2010), Barratt Dürtüsellik Ölçeği (Tamam, Karataş & Güleç, 2013), Rosenberg Benlik

Saygısı Ölçeği (Çuhadaroğlu, 1986), Gelişmeleri Kaçırma Korkusu Ölçeği (Gökler & ark, 2016), Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği (Demirci, 2019), İnternet Bağımlılığı Ölçeği (Bayraktar, 2001), Dijital oyun Bağımlılığı Ölçeği (Yalçın-Irmak ve Erdoğan, 2015). Veriler SPSS 24.0 istatistik analiz programında değerlendirilmiştir. Tüm ölçeklerin güvenilirliği Cronbach alfa katsayılarının hesaplanmasıyla belirlenmiştir. Hipotezlerin test edilmesi için T-Testi, Korelasyon, Lineer Regresyon Analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırma bulgularına göre yapılan regresyon analizinde gelişmeleri kaçırma korkusu ve nevroklikliğin sosyal medya bağımlılığını anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. ($R^2=.16$ $F(8,162) = 4.082$, $p<0.05$, düzeltilmiş $R^2=.12$). Buna göre sosyal medya bağımlılığının %12' lük varyansı model tarafından açıklanmaktadır. İnternet bağımlılığı için yapılan regresyon analizinde gelişmeleri kaçırma korkusu, dürtüsellik, nevroklik ve bilişselliğin, internet bağımlılığını anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. ($R^2=.39$, $F(8,162) = 13,314$, $p<0.05$, düzeltilmiş $R^2=.36$). Buna göre internet bağımlılığının %36'lık varyansı model tarafından açıklanmaktadır.

Sonuç: Çalışmanın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinde dünyada yaşanan gelişmeleri kaçırma korkusundan dolayı sosyal medya ve internet bağımlılığı oluştugu görölmektedir. Benzer şekilde beş büyük kişilik özelliğinden biri olan nevroklikliğin de sosyal medya ve internet bağımlılığına neden olduğu düşünölmektedir. Ayrıca dürtüsellik ve bilişselliğin internet bağımlılığı üzerinde etkili olduğu görölmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Dürtüsellik, Alışveriş Bağımlılığı, İnternet Bağımlılığı, Sosyal Medya Bağımlılığı*

ABSTRACT

Introduction: The aim of this study is to examine the effects of big-five personality traits, impulsivity, fear of missing out and self-esteem as predictors of addictions to the internet, social media, digital games and online shopping.

Method: 171 students which are lives in different cities participated in this study (56 Male, 115 Female). Participants between the ages of 18-26. The scales used in the research; Five-Factor Personality Theory Scale (Karaman, Doğan & Çoban, 2010), Barratt Impulsivity Scale (Ok, Karataş & Güleç, 2013) Rosenberg Self-Esteem Scale (Çuhadaroğlu, 1986), Fear of Missing Out Scale (Gökler & ark, 2016), Social Media Addiction Scale (Demirci, 2019) Internet Addiction Scale (Bayraktar, 2001), Digital Game Addiction Scale (Irmak & Erdoğan, 2015). The data were analyzed in the SPSS 24.0. The reliability of all scales was determined by calculating Cronbach's alpha coefficients. T-Test, Correlation, Linear Regression Analysis were applied to test the hypotheses.

Results: In the regression analysis made according to the research findings, it was found that fear of missing out and neuroticism significantly predicted social media addiction ($R^2=.16$ $F(8,162) = 4.082$, $p<0.05$, adjusted $R^2=.12$). Accordingly, the 12% variance of social media addiction is explained by the model. In the regression analysis for internet addiction, it was found that fear

of missing out, impulsivity, neuroticism and cognition significantly predicted internet addiction. ($R^2=.39$, $F(8,162) = 13,314$, $p<0.05$, adjusted $R^2=.36$). In sum, 36% of the variance of internet addiction is explained by the model.

Conclusion: According to the results of the study, social media and internet addiction occur in university students due to the fear of missing out on the events in the world. Similarly, neuroticism, one of the five major personality traits, is thought to cause social media and internet addiction. In addition, impulsivity and cognition were found to be effective on internet addiction.

Keywords: *Five-Factor Personality Traits, Fear of Missing Out, Impulsivity, Shopping Addiction, Internet Addiction, Social Media Addiction*

EMDR VAKA SUNUMU

Uzman Klinik Psikolog Cansu Selin YURTSEVEN

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

cansuyurtseven@stu.aydin.edu.tr

ORCID: 0000-0002-0493-8704

ÖZET

EMDR; birçok farklı psikoterapi yaklaşımının tekniklerini bir araya getiren ve zihinsel bilgi işleme süreçleri ile bedensel uyarımları eşleştirerek travmatik deneyimlerin olumsuz etkilerine karşı çok yönlü müdahale edilmesini sağlayan bir tedavi yöntemidir. Göz Hareketleri ile Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (EMDR) terapisinde, terapist tarafından gerçekleştirilen göz hareketleri ile iki yönlü uyarı sağlamaktadır. Hasta gözleriyle terapistin elini

takip ederken travmatik yaşantının içsel temsilcilerine odaklanması istenmektedir. İkili dikkat uyarıları setleri sıkıntı azalıp ya da ortadan kalkıncaya kadar sürdürölür. Bu çalışmada EMDR yöntemi ile ele alınmış vaka sunumu bulunmaktadır. Vakada 19 yaşındaki danışanın, 4-5 yaşında uğradığı cinsel taciz olayının ardından oluşan travmatik semptomları (erkeklere güvenmeme) ile baş edememesiyle terapiye başlaması ele alınmıştır. Terapi sürecinde danışan geçmişte yaşadığı travmatik olayın kendi üzerinde böyle bir etki bırakacağını, yaşamını böyle etkileyeceğini hiç düşünmemiştir. EMDR çalışılan danışanın geçmiş travmatik yaşantıları ile yüzleşmesi ve yaşamının işlevselliğinin düzelmesini bu çalışmada bulacaksınız.

Anahtar Kelimeler: *EMDR, Travma, Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme*

ABSTRACT

EMDR; It is a treatment method that combines the techniques of many different psychotherapy approaches and provides a versatile intervention against the negative effects of traumatic experiences by matching mental information processing processes with bodily stimulation. Eye Movement Desensitization and Reprocessing (EMDR) therapy provides two-way stimulation with eye movements performed by the therapist. While the patient follows the therapist's hand with her eyes, she is asked to focus on the internal representatives of the traumatic experience. Sets of dual attention stimulus are continued until the distress subsides or disappears. In this study, there is a case

report handled with the EMDR method. In the case, it is discussed that the 19-year-old client started therapy when he could not cope with the traumatic symptoms (distrust of men) that occurred after the sexual abuse at the age of 4-5. During the therapy process, the client never thought that the traumatic event she experienced in the past would have such an effect on her and her life. In this study, you will find the EMDR-studied client's confrontation with her past traumatic experiences and the improvement of her life's functionality.

Key words: *EMDR, Trauma, Eye Movement Desensitization and Reprocessing*

BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ: OLGU SUNUMU

Uzman Klinik Psikolog Cansu Selin YURTSEVEN (Dr. Öğrencisi),

Klinik Psikolog Dr. Kahraman GÜLER (Dr. Öğr. Üyesi)

İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul, Türkiye

cansuyurtseven@stu.aydin.edu.tr ORCID: 0000-0002-0493-8704

kahramanguler@aydin.edu.tr ORCID: 0000-0002-0049-0658

ÖZET

Bilişsel davranışçı terapinin birçok çalışma alanı vardır. Bunlardan biri de toplumda yaygın olarak görülen özgül fobilerdir. Özgül fobilere sahip kişiler potansiyel herhangi bir tehlikeye karşı yüksek derecede ve aynı zamanda

irrasyonel kaygı ve korku duymaktadırlar. (Thorpe & Salkovskis, 1995) Bilişsel davranışçı terapi bu noktada devreye girer. Özgül fobilerin tedavisinde kullanılan bilişsel ve davranışçı yöntemlerden biri uyarılar veya durumlara karşı oluşan mantıksız ya da çarpık düşünceleri değiştirmeye ve yeniden yapılandırmaya yönelik çalışmalardır. Bu çalışmalar sonucunda kaygı ve kaçınma davranışlarında azalma görülmesi beklenmektedir. Aynı zamanda maruz bırakma tekniği de özgül fobide en çok kullanılan tekniklerden biri olarak bilinmektedir. (Barlow et al., 2002, Craske, 1999, Telch, 2004). Bir diğer yöntem ise nefes ve gevşeme egzersizleridir. Yapılan bu çalışmada özgül fobiye sahip bir danışana uygulanan bilişsel davranışçı terapi ve teknikleri ele alınmış, bu bağlamda bir vaka formülasyonu oluşturulmuştur.

Anahtar kelimeler: *Özgül fobi, bilişsel davranışçı terapi, aksiyete, vaka formülasyonu*

ABSTRACT

Cognitive behavioral therapy has many fields of study. One of them is specific phobias which are very common. People with specific phobias have a high degree of irrational fear and anxiety of any potential danger. (Thorpe & Salkovskis, 1995). This is where cognitive behavioral therapy comes in. One of the cognitive and behavioral methods used in the treatment of specific phobias is to train on changing and restructuring irrational or distorted thoughts about stimuli or situations. As a result of these studies, it is expected that there will be a decrease in anxiety and avoidance behaviors. At the same

time, the exposure technique is known as one of the most widely used techniques in specific phobia (see Barlow et al., 2002, Craske, 1999, Telch, 2004) Another method used in CBT is breathing and relaxation exercises. In this study, cognitive behavioral therapy and techniques applied to a client with a specific phobia were discussed. In this context, a case formulation was created.

Key words: *Specific phobia, cognitive behavioural therapy, anxiety, case formulation*

KAREN D. HORNEY'İN KURAMSAL ÇERÇEVESİYLE BİR GİŞE MEMURU'NUN İÇSEL ÇATIŞMALARINI ANLAMAK

Mahmut YILMAZ, Mustafa Burak ANIL

ÖZET

Psikolojinin bilimsel bir disiplin haline gelmesi ile sinemanın sanat dalı olarak kendini inşasındaki benzerlikler terapist hasta ilişkisi ile yönetmen ve perdeye taşıdığı arasında da bulunmaktadır. Psikoloji de sinemada görünenden, anlatılandan, sunulandan daha fazlası olduğunu içsel olarak bilmektedir. Giş e Memuru filmi Karen D. Horney'in kuramı çerçevesinde ele alınmıştır. Tolga K. Karaçelik'in Giş e Memuru filmi ile Horney'in kişilik kuramı, karakter tipleri ve yabancılaşma yaklaşımı arasında paralellikler bulunmaktadır. Horney, nevroz tanımının intrapsişik ve kişilerarası yapısını, semptomatik

nevrozlar yanında hastaların mutsuzluk, engellenme, işlerinde doyum yetersizliği ve ilişki kuramamak ve sürdürememekten muzdarip oluşuna dair değinilerini Tolga Karaçelik beyazperdeye ustalikle yansıtmıştır. Karaçelik sineması olaydan çok durum odaklıdır ve uyumsuzluğun, içsel çatışmaların absürde dönüştüğü durumlara odaklanmaktadır. Bu incelemede Tolga Kenan Karaçelik'in *Gişe Memuru* (2010) adlı sinema eserine Karen Horney'in nevroz teorisini izlek alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Nevrozlar, içsel çatışma, yabancılaşma, *Gişe Memuru*, psikoloji, sinema

UNDERSTANDING THE INTERNAL CONFLICT OF A TOLL BOOTH CLERK WITH KAREN D. HORNEY'S THEORETICAL FRAMEWORK

ABSTRACT

The similarities between psychology's becoming a scientific discipline and cinema's self-construction as a branch of art are also found between the therapist-patient relationship and the director and what s/he carries to the screen. Psychology also inherently knows that there is more to the cinema than what is seen, told, and presented. The movie *Toll Booth Clerk* is discussed within the framework of Karen D. Horney's theory. There are parallels between Tolga K. Karaçelik's *Toll Booth Clerk* and Horney's personality theory, character types and alienation approach. Tolga Karaçelik ingeniously turned into a screenplay the intrapsychic and interpersonal nature of Horney's definition of neurosis, along with symptomatic neurosis as well

as her remarks on the fact that patients suffer from unhappiness, frustration, lack of satisfaction in their jobs, and the inability to establish and maintain relationships. The cinema of Karaçelik is situation-oriented rather than event-oriented and focuses on situations where incongruity and internal conflicts turn into absurdity. In this study, Karen Horney's theory of neurosis was followed for the movie *Toll Booth Clerk* (2010) by Tolga Kenan Karaçelik.

Keywords: Neurosis, internal conflict, alienation, Toll Booth Clerk, psychology, cinema

Academic discipline(s)/field(s): Psychology, Cinema

COVID-19 PANDEMİSİNDE HEMŞİRELER DE TÜKENMİŞLİK: RUHSAL İYİLİK HALİ VE DUYGULARIN FARKINDALIĞI AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

ÖZET

Covid-19 dünyada yaygın olarak görülmekte ve birçok ölüme sebep olmaktadır. COVID-19 pandemisi sürecinde yaşanan belirsizlik ve iş yoğunluğu gibi nedenlerden dolayı başta hemşireler olmak üzere tüm sağlık çalışanları psikososyal olarak etkilenmektedir. Covid-19 dünya da yaygın olarak görülmekte ve birçok ölüme sebep olmaktadır.

Covid-19 pandemi sürecindeki belirsizlikler ve iş yoğunluğu gibi nedenler başta hemşireler olmak üzere diğer sağlık çalışanlarını da psikososyal olarak

etkilemektedir. Bu salgına karşı sağlık hizmetlerinin plansız ve hazırlıksız olması sağlık hizmeti sağlayıcıları için önemli bir sorun oluşturmuştur.

Hemşireler ve diğer sağlık personelleri kişisel koruyucu ekipman (KKD) olmak üzere tıbbi malzemelerin yetersiz olması karşısında savunmasız kalmıştır. SARS-Cov-2 virüsüyle enfekte olma riskleri, yakınlarına bulaştırma korkusu mevcut pandemi de duygusal sıkıntıya sebep olmuştur. Hemşirelerin sevdiklerinden ayrılma ve kaybetme korkusu yaşaması, uykusuzluk, sağlık sisteminin ağır iş yükleri, personel eksikliği ve uzun süreli stres tükenmişlik sendromuna sebep olmuştur.

Hemşirelik fiziksel ve duygusal olarak zorlayıcı bir meslek grubudur. Bu güne kadar ortaya çıkan kanıtlar hemşirelerin pandemi sırasında diğer sağlık profesyonellerine göre daha kötü psikolojik sorunlar yaşadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Pandemi, hemşire ,Tükenmişlik, Ruhsal iyilik hali